

• Frank van Nuus geeft uitleg over de wijzerplaat van het uurwerk. Foto Jan Verhoeff

Maar twee exemplaren in Nederland

Zeldzame antieke klok bij Bossche restaurateur

Door Archie Sumter

Uurwerkmaker/restaurateur Frank van Nuus (30) aan de Zuid-Willemsvaart in Den Bosch heeft een zeldzame antiek uurwerk onder handen, een *Amsterdamse Staand Horloge* uit 1750 van Adam Heymuis. Volgens deskundigen zijn er maar twee exemplaren van deze fraaie klok in ons land. Het andere uurwerk bevindt zich in het Rijksmuseum te Amsterdam.

Volgens de restaurateur is niet alleen het uurwerk maar ook de wijzerplaat van hoge kwaliteit. De houten kast daaromheen is dat ook. De waarde van de klok wordt geschat op 150.000 gulden.

De wijzerplaat is voorzien van een volledig kalenderwerk. Dag, datum, maand, de zogenoemde schijngestalten van de maan plus de maandagen

staan erop. In de hoekstukken van de wijzerplaat zijn vier goden afgebeeld: de god van de donder, de god van de ijdelheid, de god van het leven en de godin van de overvloed. In de toog van de wijzerplaat zit Neptunes die de lier bespeelt. Grappig is de geschilderde engel die knipoogt naar het leven.

Ontdekt

Bij de restauratie is gebleken dat de wijzerplaten zijn geschilderd door L. V. Hen. Het Rijksmuseum is blij met deze ontdekking, want het was daar nog niet bekend. De maanden en dagen zijn ook met symbolen afgebeeld. Vastgesteld is dat nagenoeg alle mechanische onderdelen nog origineel zijn. Het slagwerk heeft twee bel-

len. Een voor het hele, een voor het halve uur. Het spelwerk telt twaalf melodieën, de top-hits uit die tijd, met vierentwintig hamers en dertien bellen.

Deze Amsterdamse klok staat ook bekend om het houtwerk van de kast dat vooral is vervaardigd uit eikenhout. In het slingerenvenster van de klok zijn veel symbolen van dag en nacht verwerkt, waaronder de uil en de maan als nacht en de zon en de haan als de dag. De restauratie van het houtwerk is gedaan door een specialist.

Volgens Van Nuus is de eigenaresse van dit uurwerk een vrouw uit een Brabantse dorp. Meer wil hij over zijn opdrachtgeefster niet kwijt, uit veiligheidsoverwegingen. □